

ΤΥΠΟΙ ΧΗΜΙΚΩΝ ΔΕΣΜΩΝ

1. Ομοιοπολικός δεσμός	Πολύ ισχυρός	Συγκριτικά μεγάλης εμβέλειας
2. Ιοντικός δεσμός	Πολύ ισχυρός	$E \propto 1/r$, μεγάλης εμβέλειας
3. Ιόντος-διπόλου	Ισχυρός	$E \propto 1/r^2$, μικρής εμβέλειας
4. Διπόλου-Διπόλου	Μέτρια ισχυρός	$E \propto 1/r^3$, μικρής εμβέλειας
5. Ιόντος-επαγομένου Διπόλου Ασθενής		$E \propto 1/r^4$, πολύ μικρής εμβέλειας
6. Διπόλου-επαγομένου Διπόλου Πολύ Ασθενής		$E \propto 1/r^6$, πάρα πολύ μικρής εμβέλειας
7. Δυνάμεις Διασποράς	Πολύ Ασθενής	$E \propto 1/r^6$, πάρα πολύ μικρής εμβέλειας

Ομοιοπολικός Δεσμός

Ο δεσμός αυτός είναι ισχυρά κατευθυνόμενος λόγω συγκεκριμένης αλληλεπικάλυψης τροχιακών προς επίτευξη μέγιστης ισχύος δεσμού. Είναι πολύ ισχυρός δεσμός και καθοριστικός στην επίτευξη μοριακών δομών. Η ισχύς του είναι συνήθως 250-400 kJ/mol.

Παραδείγματα

C-C	346 kJ/mol
P-P	200 kJ/mol
H-H	432 kJ/mol

Ομοιοπολική Ακτίνα

Ως ομοιοπολική ακτίνα ενός ατόμου καθορίζεται ως το μισό της απόστασης μεταξύ δύο πυρήνων όταν αυτοί συνδέονται ομοιοπολικά. Η Ομοιοπολική Ακτίνα αυξάνεται με τον ατομικό αριθμό.

Ιοντικός Δεσμός

Ο ιοντικός δεσμός είναι ηλεκτροστατικής φύσης. Ως εκ τούτου είναι μη κατευθυνόμενος δεσμός. Η ηλεκτροστατική έλξη ενός ιόντος για ένα άλλο είναι ανεξάρτητη της κατεύθυνσης. Το μέγεθος όμως και οι αριθμοί των συμμετεχόντων ιόντων είναι καθοριστικοί των κρυσταλλικών δομών που σχηματίζονται.

Η ενέργεια ενός ζεύγους ιόντων σε ιοντική ένωση δίνεται προσεγγιστικά από τη σχέση:

$$E = \frac{Z^{(+)}Z^{(-)}e^2}{4\pi\epsilon_0 r}$$

Η ισχύς των ιοντικών δεσμών είναι της ίδιας τάξης μεγέθους με την ισχύ των ομοιοπολικών δεσμών.

Π.χ. στην ένωση LiF η ενέργεια δεσμού είναι ~ 686 kJ/mol (πειραματική τιμή 755 kJ/mol).

Ιοντική ακτίνα

Η σπουδαιότητά της είναι σημαντική αν ληφθεί υπ' όψη η επίδραση του φορτίου στο μέγεθος του στοιχείου. Αξιοσημείωτη είναι η συμπεριφορά των ιοντικών ακτίνων στα στοιχεία d^n διαμόρφωσης στην πρώτη μεταβατική σειρά (σθένος +2) και στα ιόντα των λανθανιδών (σθένος +3). Στην περίπτωση των στοιχείων της πρώτης μεταβατικής σειράς των στοιχείων ο καθορισμός περιοδικής τάσης ιοντικών ακτίνων είναι δυσχερής λόγω προβλημάτων που σχετίζονται με τον προσδιορισμό ιοντικής ακτίνας στοιχείων μη σφαιρικής συμμετρίας (μερικώς συμπληρωμένα d τροχιακά).

Στις λανθανίδες όμως, λόγω μεγαλύτερης ή μικρότερης διεισδυτικότητας των $4f$ τροχιακών στα $5s$ και $5p$ τροχιακά, προκύπτει σφαιρική συμμετρία που καθιστά μετρήσεις ιοντικών ακτίνων εύκολες. Η ιοντική ακτίνα στα λανθανιδικά ιόντα ελαττώνεται με αύξηση του Z . Αυτό οφείλεται στη συστολή των λανθανιδών. Παρά την παρατηρούμενη ελάττωση, η συστολή είναι αρκετή να αντισταθμίσει την αύξηση στην ακτίνα περνώντας από τα στοιχεία της $5^{ης}$ περιόδου σε εκείνα της $6^{ης}$. Αποτέλεσμα είναι τα μετα-λανθανιδικά στοιχεία της $6^{ης}$ περιόδου να έχουν την ίδια ακτίνα με εκείνα των στοιχείων της $5^{ης}$. Επιπλέον, υφίσταται μεγάλη ομοιότητα στη χημεία μεταξύ διαδοχικών μελών-στοιχείων της d -ομάδας (ιδίως $2^{ης}$ και $3^{ης}$ σειράς μεταβατικών στοιχείων).